

MESURA DE GOVERN: MILLORA DE L'OCUPABILITAT AL BARRI DEL POBLE-SEC EN COL.LABORACIÓ AMB LA XARXA SOCIAL I COMUNITÀRIA

Introducció

L'atur i les condicions laborals són un dels principals problemes de la ciutadania de Barcelona, segons el Baròmetre de la ciutat que ha anat expressant aquesta preocupació de manera sostinguda en els darrers anys. La crisi econòmica i unes polítiques d'austeritat basades en retallades per reduir dèficit han suposat una destrucció massiva de llocs de treball i una reducció del teixit productiu de la ciutat.

En el mercat de treball hi ha hagut una flexibilització de les condicions laborals, debilitament de la negociació col·lectiva, rebaixa del cost dels acomiadaments, reducció dels drets laborals com el de conciliació que afecten de diferent manera a homes i dones, afegint-se a la major parcialitat, temporalitat i precarietat que pateixen les dones.

L'absència o la pèrdua de l'ocupació és sovint, a més, el desencadenant de processos d'exclusió, no tan sols per les conseqüències de la manca de recursos monetaris sinó també pel seu paper en la construcció de la identitat i en el sentiment de pertinença a una societat determinada. Per tant l'absència d'ocupació s'agreuja en els casos de persones en situació irregular. L'impacte de la crisi ha estat molt negatiu per tots els sectors de la població, però hi ha grups socials que ho han patit d'una manera més intensa, com els ja esmentats o com poden ser els i les joves amb taxes d'atur que han superat el 40% a la nostra ciutat i les persones aturades de llarga durada.

Per tant la creació d'oportunitats laborals i la lluita contra la precarietat és una prioritat als nostres barris i és la motivació principal de la present mesura. Ho és per l'Ajuntament, amb Barcelona Activa al capdavant, ho és al districte amb línies específiques de treball i també ho és pel conjunt de la ciutadania organitzada que proposa i desenvolupa actuacions coordinades per donar suport a les persones que tenen més dificultats per accedir al mercat laboral o millorar les seves condicions. És per això que des del Districte Sants-Montjuïc volem aprofitar els esforços de tothom per elaborar un *Pla de Desenvolupament Econòmic*¹, amb una visió generalitzada sobre el territori, amb esforços coordinats amb objectius comuns.

En aquesta Mesura, però, hem volgut posar en valor les oportunitats que neixen de la voluntat continuada de diferents actors del territori de Poble-sec que juntament amb el govern del Districte no deixen de treballar en noves propostes i línies d'actuació donant així sentit a una sèrie de propostes que, poden ser extrapolades a altres territoris un cop avaluades a Poble-sec per la seva eficiència i efectivitat. I en particular, posant l'èmfasi en accions i projectes adreçats a persones amb més dificultats.

---

¹ En aquests moments tot just estem dissenyant quin procés seguirà la seva formulació, amb ànims de que sigui participada i que finalitzi a mitjans de l'any 2017

Actors institucionals involucrats al territori

Barcelona Activa, com a organització executora de les polítiques de promoció econòmica, està integrada dins l'Àrea de Treball, Economia i Planificació Estratègica i actualment treballa intensament en la prioritat de l'Ajuntament de Barcelona, que és la creació d'ocupació de qualitat.

Els objectius principals de Barcelona Activa són, entre d'altres, la ocupació per a tothom i el desenvolupament econòmic i la economia de proximitat. Per portar a terme aquests objectius necessàriament han de partir d'una estratègia compartida de lluita contra l'atur que impliqui als actors socials de la ciutat i que generi oportunitats d'ocupació de qualitat per a tothom, especialment per als col·lectius més vulnerables.

També afavorir el desenvolupament d'una economia diversificada, de proximitat i plural, que dinamitzi les comunitats locals, fomenti la sostenibilitat i la innovació social, doni suport a l'activitat econòmica per tal d'estimular la creació d'ocupació de qualitat i millorar la cohesió social. Es vol posar en valor l'ECSS i altres economies transformadores (economies col·laboratives, economies comunitàries...), i es vol fer amb una Barcelona Activa que estigui molt més present al territori i arribi a més sectors socials.

L'estratègia d'ocupació de la ciutat aterra al Districte a través de la col·laboració amb Barcelona Activa pel seu desenvolupament, actualment el programa de treball als barris contempla:

- Una figura prospectora pel Districte: recerca de pous d'ocupació i de serveis de pont tecnològic.
- 3 Dispositius situats a Poble-sec, La Marina i La Bordeta. Aquests són dispositius de suport a la Inserció socio-laboral de col·lectius amb dificultats especials. A 31 de juliol, al barri del Poble-sec, s'han atès un total de 121 persones, de les quals han trobat feina 34 d'elles. S'han realitzat 269 accions de formació-orientació en que algunes han desembocat en inserció laboral.
- Oficina d'ocupació del Districte: dona orientació i primera acollida a la ciutadania del Districte de Sants-Montjuïc en temes d'inserció-orientació.
- 1 Agent de Desenvolupament local, d'incorporació actual, en funcions d'accions de dinamització econòmica, projectes transversal i projectes concrets per l'impuls d'emprenedoria social, empresa i ocupació.
- Plans d'Ocupació: Actualment comptem amb 12 persones treballant als barris de La Bordeta, La Marina i Poble-sec.
Concretament al Poble-sec, a més d'una persona donant suport al Pla de desenvolupament comunitari, hi estan treballant 3 persones donant suport a les tasques que es deriven de la dinamització i la promoció comercial i d'altres economies del barri, destacant:
  - Reforç a l'Associació de comerciants i de serveis del Poble-sec i entitats d'altres economies en les activitats de comunicació i de relació amb els comerços, l'organització d'actes, campanyes promocionals, i les mesures de difusió i formació en temes d'interès, així com en les intervencions del projecte de revitalització del Paral·lel.
  - Suport a projectes relacionats amb la millora de la sostenibilitat i medi ambient d'establiments comercials del Poble-sec i en projectes sostenibles relacionats amb altres economies.

Tanmateix, d'altres programes per l'ocupació engegats amb la col·laboració de Barcelona Activa són:

- Programa LABORA: per la inserció laboral amb persones ateses des de Serveis Socials. Es tracta d'un programa per fomentar l'ocupació de persones amb dificultats d'accés al mercat de treball, que lidera Serveis Socials de l'Ajuntament de Barcelona amb la col·laboració dels agents socials, entitats i del teixit empresarial de la ciutat.
- Altres Plans Ocupació: Dels nous Plans d'Ocupació Municipal, el Districte de Sants-Montjuïc compta amb 17 persones treballant en equipaments i serveis. Concretament al Poble-sec, hi ha 2 persones donant suport a equipaments del territori (centre cívic El Sortidor i centre cultural Albareda) més 1 persona de suport estratègic comercial a l'Associació de comerciants i serveis del Poble-sec.

Estratègia per l'Ocupació de Barcelona

La Taula per l'Ocupació de Barcelona, formada per una cinquantena d'entitats i institucions públiques i privades de la ciutat, s'ha fixat com a prioritats per la seva Estratègia per l'Ocupació a Barcelona les següents: els majors de 45 anys, els joves i les dones, persones en situació administrativa irregular, així com les persones que porten més de dos anys a l'atur, que pateixen exclusió social i problemes de salut física i/o mental.

L'estratègia de ciutat defineix un total de 30 mesures articulades al voltant de 4 eixos principals: incorporar la perspectiva de gènere, retornar l'ocupació com prioritat a les polítiques de ciutat, apropar els serveis al territori i a les necessitats de les persones i millora de l'ocupabilitat. Entre les mesures recollides en aquest sentim, trobem:

- Ampliar l'accés i l'oferta dels serveis d'intermediació a partir de tres fases: informació, orientació i acompanyament. Es proposa crear una aplicació informàtica que permeti recollir tota la informació rellevant dels/les usuaris/es i dels itineraris que hagin cursat, que es pot compartir entre tots els agents i operadors que presten serveis d'ocupació.
- Amb l'objectiu d'apropar-se a la ciutadania i oferir una atenció de proximitat, es definirà un nou model d'oficina local d'ocupació i una xarxa d'oficines locals on s'oferirà un catàleg de serveis generals comú a tots els districtes i una sèrie d'actuacions específiques adaptades a la realitat de cada territori.
- Incrementar el catàleg de programes municipals de formació –complementaris als del Servei d'Ocupació de Catalunya- de curta durada i adaptats a demandes concretes, per donar resposta a les necessitats de col·lectius i empreses.

És dins d'aquesta estratègia de ciutat per l'ocupació que volem encabir aquesta mesura que comparteix els mateixos objectius i dirigida cap el mateix segment de la població, aquelles veïnes i veïns en una situació més vulnerable i precària per la seva condició que hi viuen al barri del Poble-sec.

La xarxa veïnal i associativa

El barri del Poble-sec té l'indicador de renda familiar disponible més baix del districte, agafant la referència de la mitjana de la ciutat situada en 100 punts el Poble-sec es situa a 66, ho sigui 34 punts per sota de la mitjana de ciutat. D'altres indicadors ens alerten de la vulnerabilitat del Poble-sec quan observem per exemple la taxa d'atur situada en el 9'9% enfront de la mitjana de ciutat situada en el 7'7%. D'aquests aturats el 38,7% són de llarga duració, més de dos anys en situació de desocupació. La fotografia de la vulnerabilitat laboral i econòmica al barri del Poble-sec és jove, femenina i migrant.

Cal dir que les darreres dades d'evolució del mercat de treball i de reactivació econòmica ens indiquen una millora recent d'alguns indicadors de l'estructura productiva al conjunt de la ciutat de Barcelona. Al barri del Poble-sec, els alts nivells d'atur i ocupació de baixa qualitat i precària fan que ara per ara aquests indicadors macroeconòmics no es vegin massa reflectits en el dia a dia i per tant des del Govern considerem el Poble-sec com un barri prioritari de ciutat per millorar seva ocupació i ocupabilitat de la seva població.

Un dels actius del barri del Poble-sec és la important xarxa social i comunitària, amb gran experiència en projectes, entre d'altres, d'atenció sociolaboral, com la Coordinadora d'Entitats del Poble-sec (amb el Pla d'Acollida i el Pla Comunitari), Caritas, Bona Voluntat en Acció, La Formiga... Totes les entitats socials del barri interessades en la inserció sociolaboral es reuneixen a la **Comissió Sociolaboral del Pla Comunitari** de forma periòdica i es coordinen a l'hora de desenvolupar la seva tasca.

A més, el barri compta amb un sector emergent de cooperativisme social i economia comunitària molt rellevant (Cooperasec, Banc del Temps, horts urbans, mercats d'intercanvi, cooperatives de consum ecològic...) que s'ha incorporat també a la Comissió Sociolaboral recentment i que per tant comença a coordinar-se amb tots els agents del territori.

Finalment, al Poble-sec existeix un gruix de iniciatives empresarials, comercials i econòmiques, així com diferents sectors econòmics representants, destacant el comerç, on es registra un creixent nombre d'iniciatives de comerç sostenible de proximitat i el ja esmentat món cooperatiu emergent, amb un gran sentit de la responsabilitat social i interès per millorar les condicions de vida de les persones al territori. Per altra banda, sectors econòmics més tradicionals com la restauració, la indústria turística i el port, han mostrat un interès per millorar la seva responsabilitat social amb l'entorn i han demanat una major vinculació amb la xarxa d'inserció social per tal d'engegar processos i actuacions conjuntes.

És per aquest motiu que la voluntat de l'equip de govern és d'incorporar totes aquestes iniciatives, ampliar-les i complementar-les amb les actuacions proposades en aquesta mesura, amb la intenció de crear un gran espai de coordinació, que sigui eficaç i operatiu, on intercanviar necessitats de formació, ofertes de treball de proximitat i compartir recursos.

Objectius de la mesura

Des del Govern del Districte de Sants-Montjuïc, i tenint en compte els objectius compartits per la millora de la ocupabilitat i la reducció de desigualtats, ens alineem amb l'estratègia de Barcelona Activa de desenvolupar polítiques de proximitat amb el territori i els agents socials que hi participen.

Per això, presentem i impulsem un paquet de mesures adreçades:

1. Crear nous programes co-desenvolupats per agents acadèmics, socials i institucionals adreçats a sectors de població específics. Aquests programes han de partir d'una diagnosi acurada de les oportunitats i potencialitats del territori i el seu entorn, i a la vegada, han de reforçar els agents que hi col·laboren.
2. Enfortir la xarxa sociolaboral del barri: Per aconseguir aquest objectiu, incorporarem des de l'inici la xarxa que entitats i associacions del barri han anat teixint al llarg del temps per lluitar contra les situacions de d'atur i de vulnerabilitat que es generen entre diversos col·lectius del barri del Poble-sec. La fórmula per reforçar dita xarxa i la concreció d'aquesta mesura passen per la creació d'un espai de treball compartit entre els diferents sectors econòmics, agents públics i socials i del propi col·lectiu de persones aturades.

Eixos de treball

En la present mesura i tenint en compte els objectius anteriors, proposem els següents eixos principals de treball:

Objectiu: Crear nous programes co-desenvolupats per agents acadèmics, socials i institucionals:

- Eix 1: Diagnosi i mapa de recursos formatius, laborals i d'inserció
- Eix 2: Prospecció i captació d'ofertes de treball de proximitat
- Eix 3: Orientació i inserció laboral per col·lectius específics

Objectiu: Enfortir la xarxa sociolaboral del barri

- Eix 4: Creació d'un espai de treball compartit amb tots els agents públics, socials i empresarials del territori

Eix 1. Diagnosi i mapa de recursos

Per poder planificar i estructurar accions d'ocupació i formatives als col·lectius amb més vulnerabilitat s'ha de fer una diagnosi identificativa de focus d'ocupació actuals i potencials i un mapa de recursos formatius i laborals de l'entorn immediat.

Aquesta diagnosi inicial ens ha de permetre valorar l'impacte de les accions de foment de l'ocupabilitat que es posin en marxa i planificar les accions futures.

Per al desenvolupament d'aquesta línia de treball, Barcelona Activa té un paper fonamental en la recollida i tractament de les dades i en l'elaboració del mapa de recursos, incorporant dades comercials, empresarials i d'emprenedoria social, així com els recursos formatius que ofereixen les entitats socials i institucions educatives.

Recursos:

- Recursos propis de la àrea de prospecció de Barcelona Activa amb la col·laboració de plans d'ocupació destinats a Poble-sec.

➤ Eix 2. Prospecció i captació d'ofertes de treball

Un dels eixos fonamentals en l'àmbit de l'ocupació és la recerca de nous punts d'ocupació, especialment de proximitat. En la present mesura proposem explorar i continuar treballant en la captació d'ofertes de treball de proximitat en els següents camps:

- 2.1. Sector serveis: Al barri del Poble-sec hi treballen diferents sectors econòmics, amb predominança del sector serveis, on podem trobar llocs de treball de proximitat. Proposem realitzar un contacte personal amb aquestes empreses i serveis del barri i l'entorn més immediat per establir una diagnosi detallada de necessitats i crear circuits àgils de comunicació.
- 2.2. Operadors de grans empreses i indústria: Impulsar els contactes amb FIRA Barcelona i Port 2000, així com el sectors industrials més propers al barri, per establir circuits permanents i cercar llocs d'ocupació detallant perfil de demandes.
- 2.3. Atenció a les persones: A través de la xarxa social i de l'emprenedoria, aprofundir en els treballs relacionats amb l'atenció domiciliària, feines domèstiques a la llar i altres tasques que no requereixin alta qualificació o formació específica.

Recursos:

- Recursos propis de Barcelona Activa (prospectora)
- Suport econòmic a entitats que ja realitzen aquests tipus de tasques, com Bona Voluntat en acció (amb l'ampliació d'hores de dedicació de personal: 9.100€) o altres que es puguin detectar (10.000€)

Pressupost previst Eix 2: 19.100€

➤ Eix 3. Orientació i inserció laboral

Es preveu realitzar accions específiques d'orientació i inserció laboral dirigides a col·lectius de persones aturades amb necessitats específiques que permetin revertir la seva situació de desavantatge en l'àmbit laboral, incidint en la línia de la capacitat i formació específica en col·laboració amb institucions universitàries i la xarxa d'entitats, mitjançant els següents projectes:

3.1 Projecte Suport informàtic SEC.tor Jove:

Mitjançant la signatura d'un conveni, es preveu donar suport a aquest projecte del Pla d'Acollida de Poble-sec per a tothom (Coordinadora d'entitats del Poble-sec), en col·laboració amb la UPC i BCN Activa.

L'objecte d'aquest projecte és oferir a joves entre 16 i 25 formació informàtica tenint en compte els seus interessos i els interessos de les entitats del barri que vulguin posteriorment la seva admissió durant un període en el que posaran en pràctica els nous coneixements.

La duració total d'aquesta formació serà de 8 mesos, repartits en els següents mòduls:

- Mòdul ofimàtica bàsica i coneixement de les xarxes digitals
- Mòdul coneixement hardware
- Mòdul realització de pràctiques en les entitats del territori

Aquests joves seran d'origens diversos, alguns en situació irregular, en situació de no escolarització i/o en recerca de feina o formació i es buscaran equips paritaris. En un primer any arribaríem a 10 joves del barri, equilibrant el número de nois i noies.

El projecte inclou, a més de la formació, les beques i l'assegurança durant les pràctiques a les entitats, activitats socials de coneixement de l'entorn, amb l'objectiu de promoure la participació dels i les joves en l'entramat associatiu i crear vincles socials.

Recursos:

- Ampliació hores dedicació personal de Poble-sec per a Tothom (14.000€)
- Beques als i les joves participants i assegurances (12.000€)
- Material (1000€)

Pressupost previst: 27.000€

3.2 Formació específica:

Per tal de cobrir les necessitats formatives que es detectin, la mesura anirà acompanyada d'un suport econòmic per a la formació, orientada a en allò que persones aturades, entitats i administració vegin més adequat per facilitar la ocupabilitat de determinats col·lectius.

Les accions formatives previstes són les següents:

- o Formació digital bàsica: En el marc del conveni anterior amb la Coordinadora d'Entitats del Poble-sec i la UPC, també s'oferirà formació específica a persones majors de 25 anys que donaran els estudiants de la UPC, per complementar el procés de recerca de feina amb una formació en eines digitals adaptada a cada persona.
- o Millora de processos de formació segons les necessitats detectades: Es preveu la realització de cursos, tallers o mòduls específics segons les necessitats que es detectin en la captació de llocs de treball resultants de l'eix 1. Tant formació a mida per sectors i empreses, formació a demanda d'empreses amb el compromís de contractació com de formació específica relacionada amb actuacions previstes pel districte com, per exemple, guies urbans per la descoberta de camins de la muntanya de Montjuïc, suport a projectes de dinamització infantil del barri, formació específica en l'àmbit de la logística i la seguretat, suport a congressos i fires.....

Recursos:

- Voluntariat UPC i coordinació Poble-sec per a tothom
- Altres accions formatives: 15.000€

3.3 Atur de llarga durada:

Posada en marxa en el barri del Poble-sec del programa Mentoring +40: Programa de BCN Activa en col·laboració amb Districtes i entitats socials que té per objectiu acompanyar de manera personalitzada a persones de més de 40 anys amb dificultats d'accés al mercat laboral per reactivar el seu procés de recerca de feina.

La tutorització es realitzarà amb el compromís d'una xarxa de persones mentores voluntàries provinents de les entitats socials i cíviques del barri, amb o sense coneixements en orientació professional, compromesos amb els objectius del projecte.

L'eix central del programa és motivar per actuar, tant en l'àmbit personal (trencar barreres auto imposades, fomentar l'autoestima i autoconfiança i apoderar per a la recerca de feina) com en l'àmbit professional (identificar un objectiu professional, capacitar en eines de recerca de feina i desenvolupar competències transversals), tot implicant al territori creant una xarxa voluntària de mentors i mentores i apoderar-los per al desenvolupament del seu rol.

Recursos:

- Recursos propis de BCN Activa
- Entitats i associacions del territori i persones voluntàries

Pressupost total Eix 3: 42.000€

Eix 4. Enfortir la xarxa sociolaboral

La base de l'èxit de la majoria de les accions comunitàries radica en la fortalesa dels agents implicats en la seva realització. Per això en la present mesura no volem parlar només de coordinació d'agents implicats, sinó d'un lideratge compartit, basat en una comunicació permanent i fluida entre tots els agents econòmics: públics, socials, comunitaris, empresarials i acadèmics, que a més incorpori, acompanyi i millori les accions que ja es realitzen en el propi barri.

La mesura busca la millora dels circuits i la xarxa de proximitat que ofereix el territori i que permet posar en contacte a empreses, comerciants i indústries com a demandants de mà d'obra per una banda, i per l'altra, les entitats i els serveis de l'Ajuntament que des del territori treballen i coneixen persones amb situació de recerca de feina. Aquesta mesura anirà acompanyada d'un suport econòmic per a la formació, orientada a en allò que persones aturades, entitats i administració vegin més adequat per facilitar la ocupabilitat de determinats col·lectius.

Per aconseguir-ho proposem la creació d'un espai de treball conjunt, de reflexió, planificació, execució i avaluació que tindrà com objectius fonamentals:

- Anàlisi i valoració de la diagnosi inicial
- Complementar el mapa de recursos laborals i formatius
- Millorar els circuits d'inserció sociolaboral del barri
- Proposar focus de captació d'ofertes laborals de proximitat
- Elaborar propostes de formació dirigides a la capacitació de col·lectius més afectats
- Consensuar millores i ampliar les actuacions incloses en els eixos de treball de la present mesura i proposar-ne de noves

Aquest espai o Taula Sociolaboral del Poble-sec ha d'incorporar com a membres permanent, a més dels serveis públics operant en el territori en temes d'ocupabilitat, les entitats, associacions, cooperatives, institucions educatives, empreses i col·lectius de persones aturades, a més d'altres que es puguin proposar i s'ha de reunir periòdicament.

Recursos:

- Suport tècnic per fer les convocatòries, actes i seguiment dels acords, tot i mantenint contacte amb tots els membres de la taula (15.000€).

Pressupost total Eix 4: 15.000€

Pressupost total

Es preveu destinar un pressupost anual d'uns 76.100€ desglossat de la següent forma:

Objectiu	Eix	Recursos	Import	
Crear programes co-desenvolupats	Diagnosi i mapa de recursos	Recursos propis de BCN Activa		
	Prospecció i captació d'ofertes	Recursos propis de BCN Activa		
		Suport econòmic a entitats		
		Bona voluntat en Acció	9.100 €	
	Orientació i inserció laboral	Conveni UPC-Coordinadora	Altres	10.000 €
				27.000 €
Formació			15.000 €	
Enfortir la xarxa sociolaboral	Creació Taula sociolaboral	Suport tècnic	15.000 €	
TOTAL PRESSUPOST:			76.100 €	